Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
7 juli 2026

Onze referentie
IENW BSK-2026/85726

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Luchtvaartstrategie & Weerbaarheid
Afd. Weerbaarheid

Beslistermijn
07-07-2026

Bijlage(n)
1

Aan minister

nota

Alternatieve maatregelen aanpak ordeverstorende passagiers

Aanleiding

In de beantwoording van 19 september 2025 op schriftelijke vragen[1] is toegezegd dat u de Tweede Kamer in het eerste kwartaal van 2026 zal informeren over alternatieve maatregelen ter aanpak van de problematiek rond ordeverstorende passagiers in de luchtvaart. Ook had uw voorganger dit toegezegd aan het voormalig lid Boutkan (PVV) tijdens het tweeminutendebat van 17 december 2024.[2] Met onderhavige Kamerbrief geeft u invulling aan deze toezeggingen, inclusief een terugkoppeling van uw inbreng over ordeverstorende passagiers tijdens de Transportraad van maandag 8 juni jl.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met bijgaande Kamerbrief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

- Op 14 december 2023 hebben het ministerie van IenW, de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen (KLM, Corendon, Transavia en TUI), Schiphol, de regionale luchthavens, het Openbaar Ministerie (OM) en de Koninklijke Marechaussee (KMar) een intentieverklaring getekend. Hiermee committeren partijen zich om ordeverstorende passagiers in de luchtvaart gezamenlijk en effectiever aan te pakken.
- In 2024 is door IenW in samenwerking met bovengenoemde partijen en de bonden (VNC, VNV en FNV luchtvaart) een belevingsonderzoek naar de aard en omvang van de problematiek rond ordeverstorende passagiers uitgevoerd. De tien meest kansrijke maatregelen uit dit onderzoek zijn vastgelegd in de integrale aanpak die op 5 maart jl. door IenW is uitgereikt aan de betrokken partijen.
- De maatregelen zijn in drie inhoudelijke clusters onderverdeeld, namelijk 1) data en inzicht in wettelijke kaders, 2) preventie en gedrag en 3) registratie en handhaving. Voor nadere duiding van de maatregelen verwijs ik uw naar bijgevoegde Kamerbrief.
- Aanvullend op deze integrale aanpak is in bijgevoegde Kamerbrief eveneens uw inbreng tijdens de Transportraad op 8 juni jl. opgenomen en de acties die hieruit volgen.
- De maatregelen worden in 2026 en 2027 uitgewerkt en ingevoerd.

[2] Toezegging nummer: TZ202501-049; Tweede Kamer, vergaderjaar 2025–2026, 31 936, nr. 1246.

Krachtenveld

Aanpak

- Het ministerie van IenW, de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen (KLM, Corendon, Transavia en TUI), Schiphol, de regionale luchthavens, het OM, de KMar en de bonden maken onderdeel uit van het platform unruly passengers. Vanuit dit platform zetten deze partijen zich in om de problematiek inzake ordeverstorende passagiers aan te pakken.
- Bij inontvangstneming van de integrale aanpak op 5 maart jl. is door partijen opnieuw hun commitment uitgesproken. Zij hebben aangegeven achter de aanpak te staan en zich gezamenlijk in te zetten voor de uitvoering van de maatregelen.
- Om dit te bekrachtigen, zal het commitment vastgelegd worden in een overeenkomst of convenant.

Zwarte lijsten

- De vakbonden zetten aanvullend in op het delen van zwarte lijsten omdat zij vinden dat dit een sterk signaal afgeeft aan de samenleving en reizigers en ze zullen aandacht blijven vragen voor dit onderwerp via de Tweede Kamer.
- De Kamer is op 12 december 2024 schriftelijk geïnformeerd dat op basis van de inzichten van destijds en onderzoek van de luchtvaart-maatschappijen werd geconcludeerd dat het delen van zwarte lijsten niet of slechts beperkt zou bijdragen aan het verminderen van het aantal ordeverstorende passagiers. Daarbij speelde mee dat de luchtvaart een sterk internationaal karakter heeft, waardoor de effectiviteit van een dergelijke maatregel beperkt is wanneer deze uitsluitend nationaal of tussen afzonderlijke luchtvaartmaatschappijen wordt toegepast.
- Voor een effectieve aanpak werd een bredere, bij voorkeur Europese, samenwerking noodzakelijk geacht. Inmiddels blijkt dat het delen van zwarte lijsten op Europees niveau juridisch uitvoerbaar is in tegenstelling tot wat eerder werd aangenomen. Dit is mondeling bevestigd door de Europese Commissie.
- In combinatie met aanvullende maatregelen, zoals intensievere informatie-uitwisseling en een gezamenlijke aanpak van ordeverstorend gedrag, wordt daarom verwacht dat het delen van zwarte lijsten alsnog een effectieve bijdrage kan leveren aan het terugdringen van het aantal ordeverstorende passagiers.
- Naar aanleiding van deze laatste inzichten heeft u het onderling delen van zwarte lijsten, mede namens Hongarije, Estland en Polen, geagendeerd tijdens de Transportraad op 8 juni jl. Frankrijk, België en Roemenië hebben hun steun uitgesproken.

Alcoholmisbruik

- Recentelijk is er veel aandacht in de media rondom ordeverstorend gedrag door alcoholmisbruik. Zo heeft Ryanair CEO Michael O'Leary een oproep gedaan aan de luchthavens om 's ochtends niet langer alcohol te schenken.
- Dit heeft in Nederland al langere tijd de aandacht en maakt prominent onderdeel uit van de aanpak.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief alternatieve maatregelen aanpak ordeverstorende passagiers	De Kamerbrief beschrijft de alternatieve maatregelen voor de aanpak van de problematiek oververstorende passagiers.
2	Roadmap unruly passengers 2026-2027	Bijlage bij de Kamerbrief met de maatregelen zoals overeengekomen met betrokken partijen om het aantal ordeverstorende passagiers te verminderen

Datum
7 juli 2026

Onze referentie
IENW BSK-2026 / 85726

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Luchtvaartstrategie & Weerbaarheid
Afd. Weerbaarheid

Aan
minister

Bijlage(n)
1